

โครงการส่งเสริมสุขภาพและลดการตั้งครรภ์วัยรุ่น
(กิจกรรมเปิดห้องเรียน(อบรม)พ่อแม่ “ผู้ใหญ่คุยเปิดใจ ลูกหลานปลอดภัย”)
ศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชนเทศบาลนครสงขลา เขต ๒

๑. หลักการและเหตุผล

ประเทศไทยมีแนวโน้มของการคลอดบุตรจากแม่วัยรุ่นอายุ ๑๐-๑๙ ปีเพิ่มอย่างต่อเนื่อง และมีการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นที่มีอายุน้อยกว่า ๑๕ ปีเพิ่มขึ้นอย่างน่าเป็นห่วง จากรายงานสถิติการคลอดของแม่วัยรุ่นในประเทศไทย พบว่าในปี พ.ศ.๒๕๕๖ จากจำนวนการคลอดทั้งหมด ๗๔๘,๐๖๗ ราย เป็นการคลอดของวัยรุ่นหรือผู้มีอายุต่ำกว่า ๒๐ ปี จำนวน ๑๒๕,๓๗๑ ราย (ร้อยละ ๑๖.๘) นอกจากนี้จำนวนในการคลอดซ้ำของวัยรุ่นก็พบว่ามีอัตราที่เพิ่มขึ้นอีกด้วย ซึ่งการเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องของการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นส่งผลกระทบต่อหลายด้าน เช่น เด็กแรกเกิดมีน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์ การยุติการตั้งครรภ์ การขาดโอกาสทางการศึกษา ฯลฯ จากรายงานการเฝ้าระวังทางพฤติกรรมของสำนักระบาดวิทยา กระทรวงสาธารณสุข พบว่า วัยรุ่นเริ่มมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกอายุน้อยลงเรื่อย ๆ ระหว่าง ๑๓-๑๕ ปี และยังพบว่าการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกส่วนใหญ่ไม่มีการใช้ถุงยางอนามัย มากถึงร้อยละ ๕๐ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัย ซึ่งศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการตั้งครรภ์ของวัยรุ่น พบว่า ส่วนใหญ่เกิดจากการใช้วิธีการคุมกำเนิดไม่สม่ำเสมอหรือไม่ได้ใช้วิธีการป้องกันใดๆ ผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจและสังคมพบว่า มารดาวัยรุ่นมีโอกาสสูงที่จะหยุดการศึกษากลางคันหรือเรียนไม่จบ เนื่องจากในหลายๆ ประเทศ การตั้งครรภ์ในขณะที่เป็นนักเรียนยังไม่เป็นที่ยอมรับ เป็นเรื่องน่าอับอาย ทำให้หญิงวัยรุ่นที่ตั้งครรภ์ถูกบังคับทั้งทางตรงหรือทางอ้อมให้ออกจากโรงเรียน

ในจังหวัดสงขลา ในปีงบประมาณ ๒๕๕๗ อัตราการคลอดของวัยรุ่นหญิงอายุ ๑๕-๑๙ ปีเท่ากับ ๔๓.๑๑ ซึ่งในปีงบประมาณ ๒๕๕๘ และค่าประมาณการเมื่อสิ้นปี ๒๕๕๘ จะอยู่ที่ ๔๑.๔๐ แม้ว่าจะลดลงจากปีที่ผ่านมาบ้างเล็กน้อยแต่พบว่าอำเภอส่วนใหญ่ยังมีอัตราการคลอดสูงกว่าค่าเฉลี่ยของจังหวัดโดยพบว่าอำเภอสะเดา ยังมีปัญหาอัตราการคลอดในกลุ่มวัยรุ่นสูงสุดเท่ากับ ๓๔.๔๙ ต่อพันประชากรวัยรุ่นหญิง อายุ ๑๕-๑๙ ปี รองลงมาคืออำเภอสิงหนคร อำเภอรัตภูมิคิดเป็น ๓๓.๔๒ และ ๒๗.๓๔ ตามลำดับ

การป้องกันปัญหาวัยรุ่นตั้งครรภ์ จึงเป็นเรื่องสำคัญ นอกเหนือจากโรงเรียนต้องให้ความรู้แก่ตัววัยรุ่นเอง เพื่อให้มีภูมิคุ้มกันและมีทักษะในการใช้ชีวิตทางเพศ แล้วครอบครัวก็ต้องเข้ามามีส่วนร่วม ซึ่งหน้าที่สำคัญของพ่อแม่/ผู้ปกครองในการช่วยให้เด็กมีภูมิคุ้มกันในเรื่องเพศ คือ การสร้างความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดผ่านการสนทนาแบบ “เปิดใจคุย” อันเป็นที่มาของการประสานความร่วมมือกับมูลนิธิแพธทูเฮลท์ ซึ่งมีประสบการณ์ในการทำงานด้านการพัฒนาสุขภาพเยาวชนมาช้านาน และร่วมมือกับเซฟรอนมาในหลายโครงการมากกว่าแปดปี เพื่อให้เข้ามาเป็นหน่วยวิชาการและขับเคลื่อนให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและชุมชน ตื่นตัวขึ้นมาด้วยกันออกแบบ วางแผน และดำเนินงานร่วมกัน โดยมีหัวใจสำคัญคือการมีส่วนร่วมของกลุ่มพ่อแม่ ผู้ปกครองลูกขึ้นมาเป็นภาคีสำคัญในการร่วมกันพัฒนา และแก้ไขปัญหาสุขภาพทางเพศของเยาวชน เพื่อป้องกัน แก้อ และลดผลกระทบอันเกิดจาก การใช้ชีวิตทางเพศ ไม่ว่าจะป็นโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ เอชไอวี และ การตั้งครรภ์ในวัยรุ่น

๒. วัตถุประสงค์

- ๑) เพื่อให้ชุมชน พ่อแม่ ผู้ปกครอง มีความรับรู้ ข้อมูล ทักษะ และ ทักษะสื่อสารในครอบครัว ที่เป็นผลดีต่อการพัฒนาวัยรุ่นในการใช้ชีวิตทางเพศที่ปลอดภัยและรับผิดชอบ
- ๒) เพื่อส่งเสริมบทบาทครอบครัวและชุมชนในการเลี้ยงดู สร้างสัมพันธ์ภาพ และการสื่อสารเพื่อสร้างสุขภาพทางเพศของวัยรุ่น
- ๓) ให้มีทักษะการสื่อสารกับบุตรหลานวัยรุ่นในเรื่องเพศ

๖. ระยะเวลาดำเนินการ

เริ่มดำเนินงานตามโครงการตั้งแต่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๐ - สิ้นสุดโครงการวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๑

๗. สถานที่ดำเนินการ

พื้นที่ในเขตเทศบาลนครสงขลา

๘. งบประมาณ

งบประมาณจากกองทุนหลักประกันสุขภาพเทศบาลนครสงขลา จำนวน ๕๗๒,๐๐๐ บาท (ห้าแสนเจ็ดหมื่นสองพันบาทถ้วน) รายละเอียดค่าใช้จ่ายตามประมาณการ ดังนี้

รายการ	รายละเอียด	จำนวนเงิน (บาท)	หมายเหตุ
๑	ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม (มือเช้า-มือบ่าย) จำนวน ๒ มื้อ จำนวน ๕๐ คน อัตรา ๒๕ บาท/มื้อ/คน จำนวน ๔๕ รอบ	๑๑๒,๕๐๐	
๒	ค่าอาหาร จำนวน ๑ มื้อ จำนวน ๕๐ คน อัตรา ๕๐ บาท/มื้อ/คน จำนวน ๔๕ รอบ	๑๑๒,๕๐๐	
๓	ค่าตอบแทนคณะวิทยากร - คณะวิทยากรฝึกอบรม จำนวน ๒ คน อัตราไม่เกิน ๖๐๐ บาท/ชั่วโมง จำนวน ๖ ชั่วโมง จำนวน ๔๕ รอบ	๓๒๔,๐๐๐	
๔	ป้ายประชาสัมพันธ์โครงการ	๕๐๐	
๕	ค่าเอกสาร วัสดุ/อุปกรณ์ ที่เกี่ยวข้องกับโครงการ	๒๒,๕๐๐	
รวมเป็นเงินทั้งสิ้น		๕๗๒,๐๐๐	

หมายเหตุ สามารถจ่ายได้ทุกรายการ

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. พ่อแม่ ผู้ปกครอง ที่กำลังดูแลบุตรหลานในชุมชนได้รับการทำความเข้าใจ และส่งเสริมให้สื่อสารในเชิงบวก เพื่อส่งเสริมให้เกิดการป้องกัน และแก้ไขปัญหาสุขภาพภาวะทางเพศ และใช้ชีวิตทางเพศอย่างรับผิดชอบ

๒. พ่อแม่ ผู้ปกครอง วัยรุ่น เกิดการเปลี่ยนแปลง ทั้งด้านความรู้ ความเข้าใจ เจตคติ และทักษะที่เกี่ยวข้องในการป้องกัน ส่งเสริม และแก้ไขปัญหาสุขภาพภาวะทางเพศของวัยรุ่น

๓. เกิดการระดมทรัพยากรจากท้องถิ่นมาร่วมสนับสนุนกิจกรรมของโครงการ

๔. พ่อแม่ ผู้ปกครองเข้าร่วม และสนับสนุนการทำงานของโครงการ และเกิดแกนนำที่สามารถเป็นปากเสียงและผลักดันการแก้ไขปัญหาวัยรุ่นต่อเนื่องหลังโครงการสิ้นสุด

๑๐. สรุปแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม

(ผู้เสนอฯ ลงรายละเอียด โดยในแต่ละข้อย่อยให้เลือกเพียง ๑ รายการที่เป็นรายการหลักสำหรับใช้ในการจำแนกประเภทเท่านั้น เพื่อให้เจ้าหน้าที่ อปท. บันทึกข้อมูลลงโปรแกรมกองทุน เมื่อได้รับอนุมัติแล้ว)

๑๐.๑ หน่วยงาน/องค์กร/กลุ่มคน ที่รับผิดชอบโครงการ (ตามประกาศคณะกรรมการหลักประกันฯ พ.ศ. ๒๕๕๗ ข้อ ๗)

ชื่อหน่วยงาน/องค์กร/กลุ่มคน.....ศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชนเทศบาลนครสงขลา เขต ๒.....

- ๑๐.๑.๑ หน่วยบริการหรือสถานบริการสาธารณสุข เช่น รพ.สต
- ๑๐.๑.๒ หน่วยงานสาธารณสุขอื่นของ อปท. เช่น กองสาธารณสุขของเทศบาล
- ๑๐.๑.๓ หน่วยงานสาธารณสุขของรัฐ เช่น สสอ.
- ๑๐.๑.๔ หน่วยงานอื่นๆ ที่ไม่ใช่หน่วยงานสาธารณสุข เช่น โรงเรียน
- ๑๐.๑.๕ กลุ่มหรือองค์กรประชาชน

๑๐.๒ ประเภทการสนับสนุน (ตามประกาศคณะกรรมการหลักประกันฯ พ.ศ. ๒๕๕๗ ข้อ ๗)

- ๑๐.๒.๑ สนับสนุนการจัดบริการสาธารณสุขของ หน่วยบริการ/สถานบริการ/หน่วยงานสาธารณสุข [ข้อ ๗(๑)]
- ๑๐.๒.๒ สนับสนุนกิจกรรมสร้างเสริมสุขภาพ การป้องกันโรคของกลุ่มหรือองค์กรประชาชน/หน่วยงานอื่น [ข้อ ๗(๑)]
- ๑๐.๒.๓ สนับสนุนการจัดกิจกรรมของ ศูนย์เด็กเล็ก/ผู้สูงอายุ/คนพิการ [ข้อ ๗ (๓)]
- ๑๐.๒.๔ สนับสนุนการบริหารหรือพัฒนากองทุนฯ [ข้อ ๗(๔)]
- ๑๐.๒.๕ สนับสนุนกรณีเกิดโรคระบาดหรือภัยพิบัติ [ข้อ ๗(๕)]

๑๐.๓ กลุ่มเป้าหมายหลัก (ตามแนบท้ายประกาศคณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพและการป้องกันโรคฯ พ.ศ. ๒๕๕๗)

- ๑๐.๓.๑ กลุ่มหญิงตั้งครรภ์และหญิงหลังคลอด
- ๑๐.๓.๒ กลุ่มเด็กเล็กและเด็กก่อนวัยเรียน
- ๑๐.๓.๓ กลุ่มเด็กวัยเรียนและเยาวชน
- ๑๐.๓.๔ กลุ่มวัยทำงาน
- ๑๐.๓.๕.๑ กลุ่มผู้สูงอายุ
- ๑๐.๓.๕.๒ กลุ่มผู้ป่วยโรคเรื้อรัง
- ๑๐.๓.๖ กลุ่มคนพิการและทุพพลภาพ
- ๑๐.๓.๗ กลุ่มประชาชนทั่วไปที่มีภาวะเสี่ยง

๑๐.๔ กิจกรรมหลักตามกลุ่มเป้าหมายหลัก

- ๑๐.๔.๗ กลุ่มประชาชนทั่วไปที่มีภาวะเสี่ยง
  - ๑๐.๔.๗.๑ การสำรวจข้อมูลสุขภาพ การจัดทำทะเบียนและฐานข้อมูลสุขภาพ
  - ๑๐.๔.๗.๒ การตรวจคัดกรอง ประเมินภาวะสุขภาพ และการค้นหาผู้มีภาวะเสี่ยง
  - ๑๐.๔.๗.๓ การเยี่ยมติดตามดูแลสุขภาพ
  - ๑๐.๔.๗.๔ การรณรงค์/ประชาสัมพันธ์/ฝึกอบรม/ให้ความรู้

- ๑๐.๔.๗.๕ การส่งเสริมการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและสิ่งแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อสุขภาพ
- ๑๐.๔.๗.๖ อื่นๆ (ระบุ) .....

ลงชื่อ .... ผู้เสนอโครงการ (ผู้เขียนโครงการ)
(.....นายเอกชัย กิมตวง.....)

ตำแหน่ง...ประธานศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชนเทศบาลนครสงขลา เขต ๒....
วันที่-เดือน-พ.ศ. .... 8 กพ. 61 .....

ลงชื่อ .... ผู้เห็นชอบโครงการ
(นางสุกวรรณ ดวงแห)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการกองสวัสดิการสังคม
วันที่-เดือน-พ.ศ. .... 8 กพ. 61 .....

ลงชื่อ .... ผู้เห็นชอบโครงการ
(นางนตภา ปณิธิ.....)

ตำแหน่ง...ผู้อำนวยการกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม....
วันที่-เดือน-พ.ศ. .... 12 กพ. 61 .....

ส่วนที่ ๒ : ผลการพิจารณาแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม (สำหรับเจ้าหน้าที่ อปท. ที่ได้รับมอบหมายลงรายละเอียด)

ตามมติการประชุมคณะกรรมการกองทุนหลักประกันสุขภาพ เทศบาลนครสงขลา
ครั้งที่ ๒/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๖๑ ผลการพิจารณาแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ดังนี้

อนุมัติ งบประมาณ เพื่อสนับสนุนแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม เป็นเงินทั้งสิ้นจำนวน ๕๗๒,๐๐๐ บาท
เพราะ ตรงตามหลักเกณฑ์ วัตถุประสงค์ของกองทุนฯ

ไม่อนุมัติ งบประมาณ เพื่อสนับสนุนแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม

เพราะ .....

หมายเหตุเพิ่มเติม (ถ้ามี) .....

.....

ให้รายงานผลความสำเร็จของแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ตามแบบฟอร์ม (ส่วนที่ ๓)
ภายในวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๑

ลงชื่อ .... ผู้อนุมัติโครงการ

(นายสมศักดิ์ ตันติเศรณี)

นายกเทศมนตรีนครสงขลา

ประธานกองทุนหลักประกันสุขภาพ เทศบาลนครสงขลา

วันที่-เดือน-พ.ศ. .... ๒๕ กพ. ๖๑ .....